

شمس وه جمشید نیازی بەي

Şəms və Cəmsid niyazi bəy

سادە اعتىراضلار دان فرقىلى ۇلاراق ، مستملكە چى قۇوھ لره تۇققۇشمانىن ائحتمالى دا نظره آلىنماليدير . بئله بىر حادىفە باش وئىرسە اۇنۇن آنا سىبىلىرى سۇيداشلارمىزدا آچىقلانماليدير . بئلهلىكە مىللى حركەت رەغبت داھادا چۇخالار . يعنى مستملە اذەربايجانچىلىق ، اذەربايجان منافعى آچىسىندان يانا شىلماليدير . رۇئىمىن حركەتلىرى بۇ آچىدان تەجزىيە - تحلىل ائىدلماليدير . مستملكەچى رۇئىم اذەربايجان حۇكۇمى اىلە ، اورۇپاداكى دىمۇكراتىك حۇكۇمتلرلە عۇضى تۇتۇلماليدير .

۲. بازي نىن اىكىنچى بۆلۈمۈندە مىللى حركەتتىن نە اولدۇغۇنۇن آيدىنلاشديرىلماسىندان سۆز گئىدەر . بىزە گۆرە وطين آزاد وە مستقىلى يىنى ايستىنلر اوچون مىللى حركەتتىن مفھۇمۇ وە گئەدىھى بۇل معلۇمدۇر . بۇنۇ بئله گۆرمەيىپ ، مستلنى ايران چرچيوھ سىندە گۆرۈنلر اوچون مىللى مستلنى مىللى گۆرمەك چتىندىر . بۇرادا بىز جمشيد بەيىن گۆرۈشلىرىنىن عكسىندە ادبى ساحە دە چالیشانلار اۆز ادبى فعاليەتلىرىنى ابارماليديلار . سىياسى مۇجادىلىنى ايسە سىياسەتن باشى چىخانلاردا بۇراخماليديلار . سىياسەتلا مشغۇل ۇلماق هر كسىن ايشى دئىلدىر .

۳. بازي نىن ۳ - نەجى بۆلۈمۈندە قارداشلىمىز مىللى حركەتدە ۇلانلاردا اۆۋود - نصىحت وئرمەيە قالغىنىشدير . تاسوفلە سۇن ايللردە بۇ عمۇمى بىر ازارلىغا چتورىلمىشدير . هر كسى - اۇ بىرىسە نصىحت وئرمە بە قالغىر . اۆزۈنو حاقلې باشقالارنىن حاخسىز گۆرۈر . بۇرادا آبرى بىر سۇال دا اورتا با چىغىر . اۇدا بۇدۇر كى مستملكە دە باشابان بىر مىللتىن فعال اۇغۇل وە قىزلارنى مىللى حركەت اىچىندە ۇلان اخساقلىقلارنى ، بئترسىز جەتلىرى مستملكەچى نىن گۆزۈ قاباغىندا دانىشلىپ - كاغاز اوستونە گىتەرە بىليرلىمى!! عموۋىيەتلى مىللى قۇرتۇلۇش مۇجادىلەرلىندە بۇتۇن بىخىلر باغلى قاپار . دالىسىندا آبارىلار . بىزە دە دوشمىننىن گۆز قۇلاغىنىندان اۇزاق تىشكىلاتلارنى اىچىندە گىزىن ابارىلماسى دۆزگۈن سايلىمىز!!

۴. جمشيد بەيىن بازي نىن ائىنچى بۆلۈمۈندە ۇلانلاردا تەعجب ائدىرىك . بۇنا گۆرۈدە جمشيد بەيدن سۇرۇشماق ايسىيرىكى ، هر بىر شئى كاغاز اوستونە گىتيرلىمى!! ائله گۆرۈنۈركى ، سىزىن كىمى قارداشلارمىز مستملكە دە ، بىر تئۇرۇست - دىكتاتور رۇئىمىن اسارتى آلتىندا باشادىغىنىزى اۇنۇدۇر سۇنۇز . هر شئى دئىلىپ ، بازيلارمى!!

۳. بازي نىن دۆردونچى بۆلۈمۈ حاقدادا بۇرددان اۇزاقدا اولدۇغۇمۇزدان فېكىر سۆيلەمك چتىن دىر . ائما بۇنۇ بىلمىمىز لازىمىدىكى ، تئۇرۇست ، مستملكەچى رۇئىم ، ائله جەدە ايرانچىلىق بۇلاغىندان سۇ اىچمىش بعضى ھم بئىرلى رىمىز وئىمىمىز گپنىشى اذەربايجاندا گئىدەن مىللى آزادلىق وە قۇرتۇلۇش حركاتىنى حقيقى بۇلۇندان اۇزاقلاشديرماغا جەد گۆستىرلىر . مىللى قەرماتلارمىزىن خاطرە سىنى باد ائتمك ، ۇنلارنى ائماق مىللى وظيفەمىزدىر . ۇنلارنىن خطالارنىندان دا عبرت درسى ائماق گرە كلى دىر . اصلن مشرۇطىننىن قۇرۇلماسىنى قئىد ائتمك مىللى قۇرتۇلۇش حركاتى نىن وظيفەمىزىمى!! ! وظيفەمىزىسە اۇ نە شكىلدە ، نە سىاقدا كئىچىرىلمىلدىر!! بۇ گۆنكۈ مىللى قۇرتۇلۇش حركاتى اىلە ھانسى اۇرتاق جەھدلىرى وادىر!! بۇ جەھدلىرى قئىد ائتمك دۆزگۈن اۇلمىز!! بۇنۇدان مىللى شغۇرۇن جانلنماسى

تۇتۇلار . آچىق جلسە لردە ، مابئۇر وە غزىنلر ن صحىفە لرىندە خئىر!!!!!!

۵ - جمشيد بەيىن بازي نىن ۸ - نەجى بۆلۈمۈندە « گئىچە ن نسلن تەجرۇبە لرىندن اولگۈ گۆتۈرۈلمە سى » تەوصىيە ائىلدىر . بۇ دۆزگۈن بىر پىشەنهادىر . ائما مىللى حركەتنى ۳۰

- ۴۰ نەفرە اىخىصاص وئىرمەك دۆزگۈن دئىلىدىر بۇ مستملكەچى رۇئىمىن سۆزۈ اۇلا بىلەر . بۇ بىر مىللتىچى نىن آغزىندا چىخاچاق بىر سۆز دئىلىدەر . آنا - بابالارمىز ، سۆ زو آغزىدا پىشىر ، باخۇد مزمەزە ائدىپ سۇنرا دانىش . دئىمىشلر . اۆزۈنو مىللتىچى سايلانلار هر دىيىلەجك سۆزۈ مەن دە فەغە اغزىلارنىندا مزمەزە ائدىپ ، اۇنۇن تفرۇعاتلى اطرافىنى گۆتۈر - قۇي ائتىدىكەن سۇنرا دىلە گىتيرمىلدىر . دوشمەن بۇ دئىلىنلردن اۆز خئىرىنە ، مىللى حركەتنىن عئلىيەنە بارالاندىغى كىمى بىر چۇخ تەجرۇبەسىز گئىلرمىمىز - اىنسانلارمىزىن خىيال قىرلىقىغا دوشمەلرنە سبب ۇلار . اۇنلاردا اۇمۇد وئىرمەك بئىرنە اۇنلارنى مابۇس ائدە بىلەر . اذە ربايجان مىللى ازالىق حركاتى چۇخ دەرىن ، چۇخ گئىش ، اۇزۇن بىر تارىخە مالىك بىر حركەتدەر . اگەر بۇ قارداشلارمىز كۈتەللىرى اۆز داللارىجا چكەمە قادىر اۇلمامىشلارسا ، بۇنۇن سببلىرىنى اۆزلىرى دوشۇنوب ، سەھرىنى دۆز لئەمە لىدىرلر

دۆزگۈن خىرلىرى اۆلكە خارىجىنە چاتىدىرماق اوچون دۆزگۈن بۇللار اختارنىلماليدير . تاسوفلە قارداشلىمىز گئىمىش تەجرۇبەلردن نەجە بارالانمامىز حاقدادا معلۇمات وئىرمىشىدەر . بۇ حاقدادا بۇنۇ دىيە بىلەر كى ، كئىچمىش مۇبارىزەلر ن شكىللىرىندىن ، تەجرۇبەلر ندىن بارالانماق ، سەھلىرىندىن درس ائماق چۇخ طبعى دىر . ائما بۇ گۆنكۈ مۇبارىزەمىزە كئىچمىش مۇبارىزە لر آراسىندا بئردن - گۆبە قەدەر فرق وادىر . قىياقكى مۇبارىزەلر ن فرقىلى ۇلاراق بۇ گۆنكۈ مۇجادىلە مەن يالنىز وە يالنىز اذە ربايجانچىلىق ماھىيىتى داشىماقتادىر . بۇ اۇنى كئىچمىش مۇبارىزەلردن فرقىلندىرىر . كئىچمىشە ۇلان مۇبارىزەلر مىزىن اۇتۇزدۇغۇمۇزۇن سببى ، بۇ مۇبارىزە لرىن سۇنۇندا ايرانچىلىق تەسەنە دوشمەننى اۇلمۇشۇر . بۇنا گۆرەدە بۇ گۆنكۈ مۇبارىزە مەزە هر بىر حركەت ، هر بىر سۆز وە قرار اذەربايجانچىلىق مەھكەندىن كئىچىرىلمىلدىر . حركەت بوتون مۇبارىزە شكىللىرىندىن بارالانماليدير . گىزلىن سۆز ، گىزلىن عمل ، گىزلىن حركەت ، گىزلىن دارىشما وە گىزلىن قرار آلمانى باجارماليىق . حركەت بوتون اذەربايجان اراضىسى چاينىدا حركەت ائتمەلى ، اىستىقلال ، آزادلىق اوچون مۇبارىزە اباران باشقا مىللتلرلەدە امكداشلىق ائتمىلدىر . اۇرتاق عمل وە حركەتلەر ائتمىلدىر . وە..... خالق كۈتەللىرىنى بىلنىچلىدىر مەك مىللى حركەتنىن وەظىفەلر ندىن دىر .

۶. جمشيد بەيىن بازي نىن ۹ - نەجى بۆلۈمۈندە دە يئنە بازيلماسىنا احتىياج اۇلمايان بىر مستلە بە اىشارەت ائتمىشدير . بۇ قارداشلىمىز بۇ نەقشە نى خاطرلنماق اىستىدەك كى ، دۇنيانىن ھىچ بىر بۇجاغىندا مستملكەدە ياشايان بىر مىللتە خاھىش - تەمنا ، عرضە بازماقلا آزادلىق وە اىستىقلالىت باغىشلامىشلار . مىللى قۇرتۇلۇش مۇبارىزە سى بئىرى گئىدىكەدە هر جور مۇبارىزە شكىلنە ال ائماسى اۇنۇن حاقتى دىر .

جمشيد بەيى بۇرادا دوشمىننىن اىمكاتلر ندىن دانىشىدەر . بۇ طبعى دىر . اۇ مستملكە چىدىر . حاكىم مىللتدەر . اۆز حاكىمىيىتى قۇرۇماق اوچون هر شئى ال آنا بىلەر . نەجەدەكى رۇسلار چەچىلەرە قارشى هر جىنابىتە ال آتيرلار . ائما چەچىلر رۇسلار گوجلۇدور ، چۇخلۇ اىمكاتلاردا ، اۇردۇبا

اوچون بارالانماق اۇقۇن سايلىمىز!! بوتون سىرلىلارنى آب آچىق مطۇعاندادا ، مابئۇر (اىنتىرنىت) صحىفە لرىندە دئىمك دوشمىننىن ايشىنى قۇلايلاشديرماق دئىلىدىرمى!! دوشمەن بۇ بىلگىلرنى تۇپلايىپ حركەتنىن عئلىيەنە جىدى تەبىرلر گۆرمەمى!!

(بۇ بازيدا عۇن ابن عالى آدلى بىر داغدان سۆز گئىدەر . مقصد عىنالى دىرسا اۇنۇن آدى « قىزىل داغى » دىر . بۇ قىزىل اۇرادا قۇبۇلدۇقدان سۇنرا دۆزگۈن آدى دىيىشدرىلمىشدير .) جمشيد بەيىن بازي نىندا بئله بىر نەتىجە چىخايرلىكى ، رۇئىم حركەتنى لۇس ائتمك ، اۇنۇ دۆزگۈن بۇلۇندان آزدىرماق اوچون بۇش اۇتۇرمامىشدير . بىر مەراسىم اوچون چىشيدلى چاغىرىشلارنى بايلىماسى بۇنا بىر اۆرك دىر .

مىللى قۇرتۇلۇش مۇبارىزە مەن ماھىيەتدە دئىمۇكراتىكە دىر . چىشيدلى فېكىرلر ن ، سلىقە لرىن بىر آرادا بىر ھەف اۇغۇرۇندا حركەت ائتمە سىدىر . ائما بىر بورۇبوش ، بىر بىغىنچاغا چاغىرىش داغىلار كەن ھامى بىر آغىزدان دانىشمالىدەر . لازىم گۆرۈلۈرسە تىشكىلاتلارنى اۇلارنى ائتىندا بازيلا بىلەر . لاكىن تىك - تىكىنە اۆز باشىنا حركەت ائدە بىلمەزلىر . هر حالدا بۇنۇ مىللى قۇرتۇلۇش مۇبارىزەسىنە قاتىلانلار بىزىم قەدەر بىليرلر . بىزىم درس وئىرمەك مقصدىمىز يۇخۇدۇر . اگەر بئله حركەتلىر بىلىك سىزلىكەن اىرطى گلىر ايسە دۆزە لئىملىدەر . عكس تەقدىردە رۇئىمىن عەمدى حركەتلىرى سايىلا بىلەر . حركەتنى اىچىنىدىن پارچالانماق مقصدى

داشىماقتادىر . بۇنا گۆرەدە مىللى اىنسانلارمىز ، مىللى تىشكىلاتلارمىز آراسىندا مىللى احوال رۇحىيە مۇوجۇد اۇلماليدير . اذەربايجانچىلىق ايدۇلۇۋىسى مەيارىمىز اۇلماليدير . بئله بىر احوال - رۇحىيە اۇلدۇقدا بىر - بىرىمىزە رقىب بۇخ ، بىر مۇقدس ھەف اۇغۇرۇندا اۇرتاق حركەت ائدە ن باجى - قارداشلار كىمى گۆرۈش اۇلاجايتىق . اۇ زامان بازيلارمىزدا بىر - بىرىمىزە اھانت ائتمك بئىرنە ، اوز - اوزە اۇتۇرۇپ دانىشىپ ، بىر - بىرلىرىمىزىن گۆرۈشلىرىندە احتىياملا يانا شا جايتىق . بىر - بىرىمىزى داھادا باخشى ائلاجايتىق . اكسىكلىك لرىمىزى بىر - بىرىمىزدەن اۆبەرەنچىلىك . مستملكەچى دوشمىننى اۇيۇنلارنى پۇچا چىخارمىش اۇلاجايتىق . بىر - بىرىمىزنى غئلىيەنە يازماق بئىرنە بوتون سىلاھى دوشمەن قارشى چتورىمىش اۇلاجايتىق .

۴. جمشيد بەيىن بازي نىن ائىنچى بۆلۈمۈندە ۇلانلاردا تەعجب ائدىرىك . بۇنا گۆرۈدە جمشيد بەيدن سۇرۇشماق ايسىيرىكى ، هر بىر شئى كاغاز اوستونە گىتيرلىمى!! ائله گۆرۈنۈركى ، سىزىن كىمى قارداشلارمىز مستملكە دە ، بىر تئۇرۇست - دىكتاتور رۇئىمىن اسارتى آلتىندا باشادىغىنىزى اۇنۇدۇر سۇنۇز . هر شئى دئىلىپ ، بازيلارمى!! ائىنسانلارمىزىن جانلارنى قۇرۇماق اوچون ائحتىياتلى حركەت ائتمەسەمىزى گرە كىر!! ائىنسانى ائودە ، ھارادا اۇتۇرۇلۇپ ، ھانسى تەصمىملرن تۇتۇلدۇغۇ ، ھانسى سۆ زلر ن دانىشلىدىغى ، ھانسى قارارلارنى ائىدىغى بازيلىپ ، دىلە گىتيرلىمى!! بئله بىر ايش دئىمۇكراسى نىن وار اولدۇغۇ اورۇپا اۆلكە لرىندە بئله گۆرۈلمە ز ، قالسىن كى ، مستملكە دن قۇرتۇلماق اوچون مۇجادىلە وئىرە ن بىر مىللتىن سۆزدە آيدىنلارنى اوچون اصلن قۇبۇل ائدىلە ن بىر ايش دئىلىدەر .

عزىز قارداشلىمىز بۇنۇ بىلمە لىدەر كى ، مستملكە دە ۇلان بىر مىللتىن هر حركەتنى ، هر بىر آغزىندا چىخان سۆز سىياسىدەر . اۇنۇ دىندى - سىياسى دىيە آيىرماق اۇلماز . حركەتنى ھارادا ھانسى حركەتنى ائدەجىمى مېھمۇدور . بۇ حاقدادا ائىچاق وە ائىچاق باغلى قاپار دالىندا تەصمىم